

KPMG
Statsautoriseret Revisionspartnerselskab
Bruun's Galleri
Værkmestergade 25
Postboks 330
8100 Aarhus C

Telefon 73 23 30 00
Telefax 72 29 30 30
www.kpmg.dk

Region Midtjylland

Revisionsberetning nr. 22 af 15. august 2012 vedrørende afslutning af revisionen af Region Midtjyllands regnskab for 2011

005850 11001 / 1789452_1

Indhold

1	Konklusion på revision af årsrapport 2011	288
1.1	Indledning	288
1.2	Revisionspåtegning på årsrapport 2011	288
1.3	Sammenfatning af bemærkninger i revisionsberetning	290
2	Sammenfatning af væsentlige forhold	290
2.1	Sammenfatning af supplerende oplysninger i revisionsberetningen	290
2.2	Region Midtjyllands resultater i perioden 2007-2011 samt forventninger til 2012	291
2.3	Kommentarer vedrørende likviditetsmæssige beredskab	292
2.4	Forvaltningsrevision	292
2.5	Kvalitetsfondsfinansierede sygehusbyggerier	294
3	Risikovurdering, revisionsstrategi og -plan	296
3.1	Risikovurdering	296
3.2	Revisionsstrategi og -plan	296
4	Den udførte revision af forretningsgange og interne kontroller m.v.	297
4.1	Regnskabsudarbejdelse	299
4.2	Psykiatri og social	299
4.3	Regional udvikling	299
4.4	Løn og pensioner	300
4.5	Praksisområdet og tilskudsmedicin	300
4.6	Finansiell status, herunder ledelsestilsyn	301
4.7	Administrativ it-anvendelse	301
5	Udført revision af årsregnskabet for 2011	302
5.1	Regnskabet som helhed	302
5.2	Resultatopgørelsen	302
5.3	Balancen	305
6	Ledelsesberetning	310
7	Opfølgning på tidligere rapporterede supplerende oplysninger	310
7.1	Tidligere afgivne supplerende oplysninger	310
8	Øvrige revisionsarbejder	311
8.1	Anlægsprojekter	311
8.2	Statsrefusion af udgifter til servicejob	312

9	Øvrige forhold	312
9.1	Direktionens regnskabserklæring	312
9.2	Ikke-korrigerede forhold	313
9.3	Fejlinformation i årsregnskabet som skyldes besvigelser	313
9.4	Overholdelse af lovgivningen	313
9.5	Begivenheder indtruffet efter balancedagen	314
9.6	Forsikringer	314
10	Afsluttende oplysninger	314
10.1	Andre ydelser end revision	314
10.2	Lovpligtige oplysninger m.v.	315

1 Konklusion på revision af årsrapport 2011

1.1 Indledning

I henhold til Revisionsregulativ for Region Midtjylland afgives hermed afsluttende beretning om udført revision vedrørende regnskabsaflæggelsen for 2011.

Region Midtjyllands årsregnskabsmateriale for 2011 omfatter årsrapport 2011 og regnskabsbemærkninger 2011.

I overensstemmelse med "Budget- og regnskabssystem for regioner" har vores revision for 2011 omfattet Årsrapport 2011.

Årsrapporten for Region Midtjylland er aflagt af forretningsudvalget til Regionsrådet for Region Midtjylland i henhold til lov om regioner. Regionsrådet har vedtaget årsrapporten den 30. maj 2012, hvorefter den er overgivet til revision.

Vores revision er udført i overensstemmelse med de principper, der er beskrevet i revisionsberetning af 26. oktober 2006 om ansvarsforhold og revisionens formål, tilrettelæggelse og udførelse og tiltrådt af forberedelsesudvalget for Region Midtjylland den 15. november 2006.

Som en integreret del af den finansielle revision af årsrapporten for 2011 har vi gennemført forvaltningsrevision samt juridisk kritisk revision. Hvor den finansielle revision har fokus på at opnå sikkerhed for, at der ikke er væsentlig fejlinformation i regionens regnskab, har forvaltningsrevisionen fokus på, om forvaltning af Region Midtjyllands anliggender er varetaget på en økonomisk forsvarlig måde.

Vores konklusion på den udførte revision meddeles dels ved revisionspåtegning på årsrapporten for 2011, jf. afsnit 1.2, og dels ved afgivelse af revisionsberetning.

Revisionsberetningen giver en kort summarisk redegørelse for, hvilke revisionsarbejder der er udført, og om der på baggrund heraf har været anledning til at fremkomme med bemærkninger over for Regionsrådet, som tilsynsmyndighederne skal informeres om, jf. afsnit 1.3. Herudover anføres supplerende oplysninger eller kommentarer, som revisor finder anledning til at meddele Regionsrådet, jf. afsnit 2.1.

1.2 Revisionspåtegning på årsrapport 2011

Revisionen af årsregnskabet og gennemlæsningen af ledelsesberetningen har ikke givet anledning til bemærkninger af en sådan væsentlighed eller karakter, at det vil komme til udtryk i vores påtegning på årsregnskabet samt udtalelse om ledelsesberetningen.

Vi har forsynet Region Midtjyllands årsrapport for 2011 med revisionspåtegning uden forbehold.

I lighed med tidligere år har vi ved vores revision påset, at budgettal er i overensstemmelse med meddelte bevillinger. Vi har ikke revideret budgettallene i årsregnskabet, herunder underliggende forudsætninger for budgettallene. Som følge heraf har vi indarbejdet en supplerende oplysning, som defineret i erklæringsbekendtgørelsen for statsautoriserede revisorer, i revisionspåtegningen, hvori vi anfører, at budgettal i regnskabet ikke har været underlagt revision. Der er i øvrigt ikke givet supplerende oplysninger i revisionspåtegningen.

Vores revisionspåtegning på årsregnskabet for 2011 er gengivet nedenfor:

"Til Regionsrådet for Region Midtjylland

Vi har revideret årsregnskabet for Region Midtjylland for perioden 1. januar – 31. december 2011, som er udarbejdet efter bestemmelserne i Økonomi- og Indenrigsministeriets "Budget- og regnskabssystem for regioner". Revisionen omfatter anvendt regnskabspraksis, resultatopgørelse, balance, pengestrømsopgørelse og noter (side 78-100).

Regionens omkostningsbaserede resultatopgørelse udviser et overskud på 229 mio. kr. i 2011, balancen udviser en egenkapital på 1.641 mio. kr. og en balancesum på 13.651 mio. kr.

Ledelsens ansvar for årsregnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et årsregnskab, der er i overensstemmelse med Økonomi- og Indenrigsministeriets autoriserede regnskabsregler. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde et årsregnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, samt valg og anvendelse af en hensigtsmæssig regnskabspraksis og udøvelse af regnskabsmæssige skøn, som er rimelige efter omstændighederne.

Herudover er det ledelsens ansvar, at de dispositioner, der er omfattet af årsregnskabet, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis.

Revisors ansvar og den udførte revision

Vores ansvar er at udtrykke en konklusion om årsregnskabet på grundlag af vores revision. Vi har udført revisionen i overensstemmelse med internationale standarder om revision, god offentlig revisionsskik og yderligere krav ifølge dansk revisorlovgivning samt bestemmelserne i regionens revisionsregulativ. Dette kræver, at vi overholder etiske krav samt planlægger og udfører revisionen for at opnå høj grad af sikkerhed for, om årsregnskabet er uden væsentlig fejlinformation.

En revision omfatter udførelse af revisionshandlinger for at opnå revisionsbevis for beløb og oplysninger i årsregnskabet. De valgte revisionshandlinger afhænger af revisors vurdering, herunder vurderingen af risici for væsentlig fejlinformation i årsregnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl. Ved risikovurderingen overvejer revisor intern kontrol, der er relevant for regionens udarbejdelse af et årsregnskab. Formålet hermed er at udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke at udtrykke en konklusion om effektiviteten af regionens interne kontrol. En revision omfatter endvidere vurdering af, om ledelsens valg af regnskabspraksis er passende, om ledelsens regnskabsmæssige skøn er rimelige samt den samlede præsentation af årsregnskabet.

Revisionen omfatter desuden en vurdering af, om der er etableret forretningsgange og interne kontroller, der understøtter, at de dispositioner, der er omfattet af årsregnskabet, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis.

Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Revisionen har ikke givet anledning til forbehold.

Konklusion

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet i alle væsentlige henseender er i overensstemmelse med Økonomi- og Indenrigsministeriets "Budget- og regnskabssystem for regioner". Det er ligeledes vores opfattelse, at der er etableret forretningsgange og interne kontroller, der understøtter, at de dispositioner, der er omfattet af årsregnskabet, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis.

Supplerende oplysning om forståelse af revisionen

Region Midtjylland har som sammenligningstal i oversigterne medtaget de af Regionsrådet godkendte oprindelige og korrigerede budgettal for 2011. Disse budgettal har ikke været underlagt revision.

Udtalelse om ledelsesberetningen

Vi har gennemlæst ledelsesberetningen. Vi har ikke foretaget yderligere handlinger i tillæg til den udførte revision af årsregnskabet. Det er på denne baggrund vores opfattelse, at oplysningerne i ledelsesberetningen er i overensstemmelse med årsregnskabet."

Der er i 2011 indgået ny aftale om udformning af revisionserklæringer mellem Rigsrevisionen og Foreningen for Statsautoriseret Revisorer. Aftalen medfører blandt andet, at der kun medtages en udtalelse om forvaltningsrevision, såfremt vi har bemærkninger hertil. For 2011 er forvaltningsrevision ikke beskrevet i vores erklæring, da vi ingen bemærkninger har hertil. Der henvises til efterfølgende afsnit 2.4.

1.3 Sammenfatning af bemærkninger i revisionsberetning

I henhold til § 7 i Økonomi- og Indenrigsministeriets bekendtgørelse nr. 1.014 af 21. oktober 2011 om regionernes budget og regnskabsvæsen, revision m.v. skal vi anføre bemærkninger i revisionsberetningen, hvis vi under revisionen konstaterer forhold, hvorom vi mener, at Regionsrådet og tilsynsmyndigheden skal informeres.

I henhold til regionens revisionsregulativ er revisionsbemærkninger f.eks. forhold omkring:

- Tvivl om lovmedholdelighed i beslutninger og dispositioner
- Væsentlige fejl i regnskabet eller bogføring, som ikke er berigtiget
- Væsentlige og tilbagevendende mangler ved forretningsgange og intern opfølgning/kontrol.

Nærværende beretning indeholder ingen revisionsbemærkninger, som Regionsrådet skal besvare over for Tilsynsmyndigheden.

2 Sammenfatning af væsentlige forhold

I henhold til regionens revisionsregulativ gives supplerende oplysninger i revisionsberetningen om forhold, som ikke har givet anledning til revisionsbemærkninger, men som er så væsentlige, at Regionsrådet bør orienteres herom.

I efterfølgende afsnit 2.1 er der foretaget en sammenfatning af de supplerende oplysninger som revisionen har givet anledning til.

Dernæst har vi i afsnit 2.2 til 2.5 valgt at fremhæve enkelte forhold fra vores revision, herunder er der i afsnit 2.4 redegjort særskilt for den gennemførte forvaltningsrevision, herunder juridiske kritiske revision.

I de efterfølgende afsnit 3-5 har vi mere detaljeret redegjort for revisionens tilrettelæggelse og udførelse, den udførte revision af forretningsgange og interne kontroller og revisionen af årsregnskabet for 2011.

2.1 Sammenfatning af supplerende oplysninger i revisionsberetningen

Nærværende beretning indeholder på følgende områder nye supplerende oplysninger, som Regionsrådet hermed orienteres om:

- Akkumuleret resultat vedrørende social- og specialundervisningsområdet, jf. efterfølgende 5.3.3
- Fondsadministration, jf. efterfølgende 5.3.4

- It-anlægsregnskaber, jf. efterfølgende 8.1.1.

Herudover indeholder nærværende beretning følgende, fortsat gældende, supplerende oplysninger, jf. revisionsberetning nr. 19 af 15. august 2011. Vi har i afsnit 7.1 redegjort for opfølgningen på disse supplerende oplysninger:

- Materielle anlægsaktiver, jf. efterfølgende 7.1.1
- Regnskabsresultat på social- og specialundervisningsområdet, jf. efterfølgende 7.1.3.

For en nærmere beskrivelse af de supplerende oplysninger henvises til de anførte afsnit.

2.2 Region Midtjyllands resultater i perioden 2007-2011 samt forventninger til 2012

For at belyse udviklingen i regionens resultater fra regionsdannelsen i 2007 kan følgende hovedtal fra regnskaber for årene 2007 til 2011 opgøres:

(- = underskud)

mio. kr.	2007	2008	2009	2010	2011	I alt 2007- 2011	For- ventet 2012
Sundhed	-179	-479	-609	-356	242	-1.381	234
Social- og specialundervisningsområdet	22	-32	-3	-26	-10	- 49	0
Regional udvikling	113	39	36	11	-3	196	0
Omkostningsbaseret resultat	-44	-472	-576	-371	229	-1.234	234
Afskrivninger m.v.	392	437	634	670	741	2.874	676
	348	-35	58	299	970	1.640	910
Anlægsinvesteringer	-878	-763	-898	-1.044	-1.140	-4.723	-892
Udgiftsbaseret resultat	-530	-798	-840	-745	-170	-3.083	18

Regnskabstallene for perioden 2007-2011 viser et samlet udgiftsbaseret resultat på -3.083 mio. kr.

I det samlede udgiftsbaserede resultat indgår samlede anlægsinvesteringer på 4.723 mio. kr. I disse anlægsinvesteringer indgår bl.a. igangværende anlægsprojekter, som regionen ved etableringen i 2007 overtog fra de tidligere amter. Endvidere skal de samlede anlægsinvesteringer ses i sammenhæng med, at regionens tilskud vedrørende kvalitetsfundsbyggerier først indgår i 2012.

Som det fremgår af ovenstående, har de strukturelle tiltag, som er iværksat i 2011, væsentligst omstillingsplanen, i al væsentlighed medført balance i regionens overordnede økonomi.

Det realiserede udgiftsbaserede resultat på -170 mio. kr. for 2011 er 657 mio. kr. bedre end forventet i det korrigerede budget for 2011. Resultatforbedringen kan i væsentligt omfang henføres til sundhedsområdet.

De forventede regnskabstal for 2012 er opgjort i overensstemmelse med oplysningerne i kvartalsrapporten pr. 31. marts 2012, der er behandlet på Regionsrådets møde den 30. maj 2012. Heri indgår dog ikke budgetoverførsler på 430 mio. kr. fra 2011 til belastning af det budgetterede driftsresultat for 2012.

2.3 Kommentarer vedrørende likviditetsmæssige beredskab

Som led i vores revision af årsrapporten for 2011 har vi foretaget vurdering af regionens likviditetsmæssige beredskab, herunder årets låneoptagelse samt efterlevelse af kassekreditregler.

I lighed med tidligere år har Region Midtjylland i 2011 haft fokus på det likviditetsmæssige beredskab. Regionen har således i årsrapporten for 2011 og i kvartalsrapport pr. 31. marts 2012 redegjort for udviklingen i den aktuelle og forventede udvikling i den gennemsnitlige likviditet opgjort efter kassekreditreglen. Ifølge kassekreditreglen må regionens gennemsnitslikviditet set over 365 dage ikke være negativ.

I årsrapporten for 2011, side 14-15, har regionen opgjort pengestrømmene for 2011 og opgjort den gennemsnitlige likviditet pr. 31. december 2011. Heraf fremgår, at regionens likvide beholdninger pr. 31. december 2011 udgør 90,7 mio. kr., mens den gennemsnitlige likviditet opgjort efter kassekreditreglen pr. 31. december 2011 udgør 1.503 mio. kr., hvilket er en stigning på 351 mio. kr. i forhold til 2010.

I forhold til det korrigerede budget for 2011 afviger såvel likviditeten ultimo 2011 som gennemsnitslikviditeten pr. 31. december 2011 tilsvarende positiv. Likviditeten ultimo 2011 er således 683,4 mio. kr. bedre end forventet i det korrigerede budget, mens gennemsnitslikviditeten er 203,0 mio. kr. bedre.

De positive afvigelser i forhold til såvel 2010 som i forhold til det korrigerede budget for 2011 kan tilskrives flere forhold. Som positive forhold indgår nettolånoptagelse på 376,0 mio. kr., overførsel af driftsbevillinger fra 2011 til 2012 med 478 mio. kr. og overførsel af anlægsbevillinger fra 2011 til 2012 med 409 mio. kr. Modsat indgår betalinger vedrørende kvalitetsfondstilskud på netto 489,4 mio. kr. først i 2012.

Den anførte overførsel af driftsbevillinger fra 2011 til 2012 på 478 mio. kr. er væsentligt påvirket af, at de samlede driftsudgifter for 2011 på sundhedsområdet er 502 mio. kr. lavere end i det korrigerede budget. I opgørelse og prognose for likviditeten for 2012, opgjort pr. 31. marts 2012 og forelagt forretningsudvalget på møde den 22. maj 2012, har regionen opgjort den forventede gennemsnitslikviditet ultimo 2012 til mellem 840 mio. kr. og 1.250 mio. kr., såfremt overførsler fra 2011 til 2012 anvendes fuldt ud i 2012. Såfremt der fra 2012 til 2013 foretages overførsler af samme omfang som fra 2011 til 2012 forventes gennemsnitslikviditeten at udgøre ca. 1.500 mio. kr., under forudsætning af, at kvalitetsfondsmidler indgår som forventet.

Regionen forventer ikke i 2012 at udnytte sine likviditetsmæssige trækingsfaciliteter (kassekredit) på maks. 1.500 mio. kr.

2.4 Forvaltningsrevision

Det overordnede mål med forvaltningsrevisionen er at vurdere, om der udvises den fornødne økonomiske rationalitet, det vil sige, at der ved forvaltningen er taget skyldigt økonomisk hensyn i bred forstand.

2.4.1 Løbende forvaltningsrevision

Som en integreret del af den finansielle revision har vi løbende vurderet, om udførelsen af Regionsrådets og forretningsudvalgets beslutninger og den øvrige forvaltning af Region Midtjyllands anliggender er varetaget på en økonomisk forsvarlig måde.

En væsentlig forudsætning for varetagelse af en økonomisk forsvarlig forvaltning er, at der efter regionens forhold er implementeret hensigtsmæssige administrative forretningsgange og kontrolprocesser.

Den løbende forvaltningsrevision i 2011 har omfattet vurdering og opfølgning på de af Region Midtjylland implementerede administrative forretningsgange og kontrolprocesser.

Vores løbende forvaltningsrevision i 2011 har blandt andet omfattet vurdering af:

- Økonomiopfølgning og rapportering, herunder vurdering af forretningsgange, interne kontroller og rapportering vedrørende bevillingskontroller
- Kvalitetsfondsfinansierede sygehusbyggerier
- Registrerede aktiviteter på sundhedsområdet med tilsvarende aktiviteter for 2010
- Udnyttelsesgraden af regionens institutionstilbud
- Registrering og kvalitetssikring af aktivitetsdata på sundhedsområdet
- Indgåelse og overholdelse af betalingsaftaler med kommuner vedrørende anvendelse af institutionstilbud på social- og specialundervisningsområdet
- Forretningsgange vedrørende placering af likvide beholdninger, herunder efterlevelse af finansiell politik i relation til anvendelse af finansielle instrumenter
- Forretningsgang for og systemmæssig sikring af udnyttelse af kredittider i forbindelse med betaling af kreditorer
- Forretningsgange og interne kontroller vedrørende udgifter til rejser og repræsentation
- Afsluttede anlægsinvesteringer > 10 mio. kr. er i overensstemmelse med bevillinger
- Forretningsgang for opfølgning omkring inddrivelse af tilgodehavender
- Arbejde udført af intern kontrol.

Sammenfattende om den løbende forvaltningsrevision

Den løbende forvaltningsrevision har ikke givet anledning til revisionsmæssige bemærkninger eller supplerende oplysninger.

2.4.2 Juridisk - kritisk revision

Det overordnede formål med juridisk - kritisk revision er at vurdere lovmedholdeligheden i bred forstand.

Den juridiske kritiske revision har taget udgangspunkt i regionens generelle kontrolmiljø og organisatoriske kompetencer på de forskellige områder.

Som en integreret del af revisionen har vi blandt andet vurderet, hvorvidt Regionsrådets beslutninger vedrørende økonomiske dispositioner er i overensstemmelse med lovgivningen og sædvanlig praksis.

Den juridiske - kritiske revision i 2011 har bl.a. omfattet en vurdering af:

- Overholdelse af bevillinger og afgrænsning af tilladte aktiviteter, herunder en analyse af, hvorvidt der på de fastlagte bevillingsniveauer har været afholdt beløb udover de meddelte bevillinger, jf. afsnit 5.2.4
- Regionen har fortsat en mindre aktiebesiddelse, som ikke er i overensstemmelse med lov om regioner. Regionen er opmærksom herpå og arbejder på et salg heraf
- Lønninger og vederlag til Regionsråd og direktionen udbetales i overensstemmelse med reglerne herfor
- Låneoptagelse, herunder hvorvidt der foreligger godkendelse fra Økonomi- og Indenrigsministeriet, samt at der foreligger opgørelser over forbrug inden for hver af de respektive godkendelser, jf. afsnit 5.3.6
- Anbringelsesregler, herunder løbende overholdelse af kassekreditregler, jf. afsnit 5.3.6
- Korrekt placering af direkte henførbare udgifter og indtægter i de tre finansieringskredsløb samt fordeling af fællesudgifter og renter til de 3 finansieringskredsløb, jf. afsnit 5.2.1
- Moms- og afgifter håndteres i overensstemmelse med reglerne herfor.

Sammenfattende om den juridiske - kritiske revision

Den juridiske - kritiske revision har ikke givet anledning til nye revisionsmæssige bemærkninger eller supplerende oplysninger.

2.4.3 Udvidet forvaltningsrevision

I Region Midtjyllands revisionsregulativ er det forudsat, at der kan udføres udvidet forvaltningsrevision, som er planlagte målrettede undersøgelser af områder og forhold, som har væsentlig økonomisk betydning.

Vi har i efteråret 2011 afsluttet udvidet forvaltningsrevisionsopgave vedrørende udbudsformer i forbindelse med udførelsen af byggeopgaver.

Der er ikke efterfølgende taget beslutning om at igangsætte nye udvidede forvaltningsrevisionsopgaver.

2.5 Kvalitetsfondsfinansierede sygehusbyggerier

Den samlede tilsagnsramme for Regionens 3 kvalitetsfondsfinansierede sygehusbyggerier DNU, DNV og Hospitalsenhed Midt i Viborg udgør i 2011-priser 10,9 mia. kr.

Projekterne indebærer efter vores opfattelse flere risici, herunder:

- At regionen skal etablere fuldt funktionsdygtige hospitaler til den aftalte projektværdi, hvilket giver en række udfordringer, når henses til projekternes løbetid over en længere

årrække

- Hertil kommer, at Hospitalsenhed Midt i Viborg er et projekt, som er integreret i eksisterende sygehus, hvilket kan forøge udfordringer i relation til adskillelse mellem kvalitetsfundsprojekt og øvrige anlægsinvesteringer.

De kvalitetsfondsfinansierede projekter er både ud fra en væsentlighedsbetragtning og en risikobetragtning et revisionsmæssigt fokusområde.

Som led i vores revision i 2011 har vi foretaget en overordnet vurdering af rammerne for organisering af Regionens kvalitetsfondsfinansierede sygehusbyggerier, omfattende blandt andet projektstyring, økonomi- og risikostyring samt rapportering til Regionsrådet.

Rammerne omfatter styringsmanual, arbejdsdeling mellem de involverede interessenter, rapportering til Regionsrådet m.m.

Det er fortsat vores vurdering, at de overordnede forudsætninger for, at Regionsrådet bliver orienteret og involveret, såfremt der er væsentlige udfordringer/afvigelser i projektet, er til stede, hvilket giver Regionsrådet mulighed for at handle derefter.

2.5.1 Kvartalsrapportering

Til brug for Økonomi- og Indenrigsministeriet opfølgning på kvalitetsfondsfinansierede byggerier er det fastlagt, at der for de enkelte projekter skal afgives kvartalsvise revisorpåtegnede redegørelser til Regionsrådet. Kvartalsrapporteringen skal give et overblik over udvikling i økonomi, fremdrift og risici. Kvartalsrapporteringen påbegyndes med virkning fra det tidspunkt, hvor der udbetales midler fra kvalitetsfonden.

Vi afgiver i den forbindelse erklæring om det økonomiske forbrug, deponeringsgrundlag og påser, at beskrivelsen af fremdrift og risici er i overensstemmelse med underliggende dokumentation, herunder at der er inddraget en af projektet uafhængig vurdering af risici.

Vedrørende DNU har vi afgivet revisorerklæring på kvartalsrapporten for 1. kvartal 2012 vedrørende det økonomiske forbrug og deponeringsgrundlag.

Regionen samarbejder med Økonomi- og Indenrigsministeriet om strukturen for kvartalsrapporteringen, herunder det samlede disponeringsregnskab, hvorfor der først afgives revisorerklæring vedrørende fremdrift og risici på kommende kvartalsrapporteringer.

2.5.2 DNU- projektet

Tilsagnsrammen for DNU-projektet udgør i 2011 priser 6,5 mia. kr. Økonomi- og Indenrigsministeriet har ultimo 2011 præciseret forudsætningerne for tilsagnet til DNU-projektet, herunder at Regionen kan finansiere en del af udgifterne til hovedforsyningsanlæg svarende til 139 mio. kr. samt 443 mio. kr. til ombygning af det eksisterende Skejby Sygehus uden for tilsagnsrammen og via Regionens løbende drift/anlægsbudget.

Budgettet til medicoteknisk udstyr i projektet er øget, hvorefter Økonomi- og Indenrigsministeriet har accepteret niveauet for investering til it, udstyr m.m.

Økonomi- og Indenrigsministeriet har endvidere tilkendegivet, at niveauet for økonomiske reserver i projektet var for lavt, hvilket har bevirket, at reserver til uforudsete udgifter er øget, primært ved indløsning af emner fra besparelseskataloget.

Der bør fortsat være fokus på niveauet for reserver i projektet, idet de faktiske resultater sandsynligvis vil afvige fra de angivne forventninger, og disse afvigelser kan være væsentlige.

DNU's projektorganisation arbejder fortsat med tilpasninger og forbedringer i processerne, herunder er der iværksat tiltag til at styrke risikostyringen. Vi skal henlede opmærksomheden på, at der løbende bør være fokus på opbygning og tilpasning af kompetent byggeorganisation.

---●●---

Revisionen har ikke givet anledning til bemærkninger eller supplerende oplysninger

3 Risikovurdering, revisionsstrategi og -plan

3.1 Risikovurdering

Med henblik på at opdatere vores forståelse af Region Midtjylland og dens omgivelser samt vurdere risici for væsentlig fejl i forvaltningen og regnskabsaflæggelsen har vi ajourført vores informationer om og beskrivelser af regionen, herunder:

- Mål, strategier samt ledelses- og styringsgrundlag
- Økonomiske og likviditetsmæssige situation
- Organisation, herunder ledelsesovervågning, funktionsadskillelse, kompetencefordeling og retningslinjer på væsentlige områder
- Forretningsgange og interne kontroller
- Regnskabssystemer m.v. og den anvendte regnskabspraksis
- It-anvendelsen.

Som revisorer har vi pligt til med professionel skepsis at overveje muligheden for besvigelser og fejl ved revisionen af årsregnskabet. Revisionen tilrettelægges derfor bl.a. med henblik på at afdække væsentlige fejl som følge af besvigelser. Forekommer der besvigelser, er der forøget risiko for, at årsregnskabet indeholder væsentlig fejlinformation, idet besvigelser sædvanligvis tilsløres eller holdes skjult.

3.2 Revisionsstrategi og -plan

Vi har fastlagt den overordnede revisionsstrategi og -plan for 2011 på baggrund af regionens revisionsregulativ og baseret på en vurdering af risici for væsentlige fejl og mangler i årsregnskabet.

Revisionsstrategi

Revisionsstrategien fastlægger overordnet revisionens omfang, tidsmæssige placering og retning. Revisionsstrategien skal sikre, at revisionen fokuseres mod de væsentligste og mest risikofyldte forretningsmæssige og administrative områder af betydning for årsregnskabet.

Med henblik på at udføre en effektiv revision har vi foreløbigt valgt at basere hovedvægten af vores revision på *systembaseret revision*, hvor vi vurderer og ved stikprøver tester de af ledelsen etablerede registreringssystemer, forretningsgange og interne kontroller samt deres sammenhæng til regnskabsposter, noter og øvrige krævede oplysninger m.v.

Herudover vil der i fornødent omfang blive foretaget *substansbaseret revision*, hvor vi tester poster i resultatopgørelse, balance, pengestrømsopgørelse, noter og andre krævede oplysninger m.v. til eksternt og anden dokumentation samt udfører regnskabsanalytisk revision.

Revisionsplan

På baggrund af den overordnede revisionsstrategi har vi udarbejdet en revisionsplan med henblik på effektivt at reducere revisionsrisikoen til et acceptabelt lavt niveau. I revisionsplanen er arten, den tidsmæssige placering og omfanget af den revision, der planlægges udført, fastlagt. Endvidere er det revisionsteam og de ressourcer, der er nødvendige for at udføre revisionen, beskrevet.

Ved udførelsen af revisionen foretager vi løbende en vurdering af, om udførelsen af Regionsrådets og forretningsudvalgets beslutninger og den øvrige forvaltning af Region Midtjyllands anliggender er varetaget på en økonomisk forsvarlig måde. Endvidere omfatter den løbende forvaltningsrevision en vurdering af de implementerede administrative forretningsgange og kontrolprocesser.

4 Den udførte revision af forretningsgange og interne kontroller m.v.

Revisionen i årets løb har til formål at undersøge og vurdere, om regionens rapporteringssystemer, forretningsgange og interne kontroller fungerer forsvarligt.

Formålet er at påse, hvorvidt der forefindes korrekte, valide og rettidige regnskabsregistreringer som grundlag for regnskabsaflæggelsen, samt om der udvises den fornødne økonomiske rationale, det vil sige, at der ved forvaltningen er foretaget skyldigt økonomisk hensyn i bred forstand.

Revisionen har været rettet imod forretningsgange og interne kontroller, hvor der er en risiko for væsentlige fejl og mangler i årsrapporten.

Regionens væsentligste betalingsstrømme opgjort i mia. kr. og de hertil knyttede tværgående nøgleprocesser kan, jf. årsrapporten for 2011, dækkende drift og anlæg, illustreres således:

Årets					
	overskud 0,2				Øvrige drifts- indtægter 3,5
	Løn og Pension 12,2				
	Sygesikring og Medicin- udgifter 4,6				Bloktilskud og kommunale grundbidrag; 18,9
	Indkøb af varer og tjeneste- ydelser 8,4				
					Aktivitet tilskud 3,0
Omkostninger					Indtægter

Vores revision indtil nu har vi fokuseret på undersøgelse og vurdering af forretningsgange og interne kontroller inden for følgende udvalgte betalingsstrømme og tværgående nøgleprocesser:

- Proces for udarbejdelse af økonomirapportering
- Lønområdet
- Indkøb af varer og tjenesteydelser, herunder betalinger
- Balancen, herunder ledelsestilsyn
- Kommunale takstbetalinger vedrørende social- og specialundervisningsområdet
- Nære sundhedstilbud (sygesikring og medicinområdet)
- Administrativ it-anvendelse.

Vores revision af forretningsgange og interne kontroller understøtter, at de af ledelsen etablerede væsentlige forretningsgange og interne kontroller samt regnskabs- og informationssystemer som helhed giver et forsvarligt grundlag for udarbejdelse af årsregnskabet.

Efterfølgende er redegjort yderligere for den gennemførte revision af forretningsgange og interne kontroller.

4.1 Regnskabsudarbejdelse

Ved revisionen af årsrapporten for 2011 har vi påset, at de indeholdte regnskabstal for 2011, som indgår i regnskabsrapporteringen for de enkelte regionshospitalet og institutioner m.v., er i overensstemmelse med årsrapporten for 2011.

I regnskabsrapporterne har regionshospitalet og institutionerne redegjort for væsentlige afvigelser mellem det realiserede resultat og det korrigerede budget for 2011. Vi har foretaget en vurdering af disse redegørelser og påset, at de fremgår rigtigt i årsberetningen for 2011.

4.2 Psykiatri og social

Opkrævning hos kommuner for anvendelse af institutionspladser m.v.

Kommunernes betaling for anvendelse af regionens institutionstilbud m.m. er budgetteret til at udgøre 1,1 mia. kr. i 2011. For at sikre dokumentationen ved køb af pladser mellem myndigheder skal der indgås en skriftlig betalingsaftale mellem institutionen og beboernes handlekommuner. Betalingsaftalen indeholder lovgrundlag, takster, dato for ikrafttræden m.m.

Vi har foretaget revision af forretningsgange og interne kontroller omkring opkrævning for kommunernes anvendelse af regionens udbud af institutionspladser på det sociale område.

Revisionen har omfattet en vurdering af de centralt etablerede forretningsgange og interne kontroller omkring opkrævningen af takster for kommunernes anvendelse af regionens institutionstilbud m.m., herunder udarbejdelsen af belægningsstatistikker. Revisionen har endvidere omfattet en vurdering af, hvorvidt opkrævningen sker rettidigt.

Regionen har i regnskabsåret 2011 opkrævet kommunale takstindtægter på i alt 1.237,6 mio. kr. mod 1.349,7 mio. kr. i 2010.

Indtægterne opkræves i henhold til rammeaftalen med kommunerne. Opkrævning sker centralt via et afregningssystem på baggrund af institutionernes indberetninger om kommunernes anvendelse af institutionspladser m.m.

I forbindelse med den afsluttende revision af regnskabet har vi påset, at der er sammenhæng mellem de ifølge afregningssystemet foretagne opkrævninger med de i regnskabet indgåede beløb.

Revisionen har ikke givet anledning til bemærkninger eller supplerende oplysninger.

4.3 Regional udvikling

Udover den revision, der udføres på tværs af regionens driftsenheder af lønninger, indkøb af varer og tjenesteydelser, it-anvendelse, administration omkring balancekonti m.m., har vi som led i vores revision foretaget en overordnet gennemgang af procedurerne for budgetopfølgning m.v.

Regionen modtager først efter supplementsperiodens udløb oplysninger om efterregulering af bestillerbidrag til kollektiv trafik på baggrund af Midttrafiks regnskab. Efterfølgende har det vist sig, at Region Midtjyllands andel af Midttrafiks resultat for 2011 vil være ca. 16,5 mio. kr. mindre end, hvad regionen har betalt og omkostningsført i 2011.

Revisionen har ikke givet anledning til bemærkninger eller supplerende oplysninger.

4.4 Løn og pensioner

Lønudgifter og pensioner ved regionen udgør 12,2 mia. kr. (12,6 mia. kr. i 2010) på årsbasis. Antallet af medarbejdere i regionen udgør ca. 26.600 årsværk. Lønadministration sker ved regionens 7 lønkontorer, som varetager lønberegning og udbetaling vedrørende medarbejdere tilknyttet det pågældende område. Systemmæssigt benytter regionen lønsystemet Silkeborg Data.

Vores revision af lønområdet hos regionens lønkontorer har omfattet forretningsgange og interne kontroller med fokus på forretningsgange og kontroller i forbindelse med ansættelse og fratrædelse af medarbejdere, udbetaling af vederlag til regionsrådsmedlemmer, aflønning af direktion, ydelser til medarbejdere ansat ved løneheder samt vedrørende nettolønudbetalinger udover et fastsat væsentlighedsniveau. Herudover har vores revision omfattet indberetning af variable lønydelser, sygdom, barsel m.v. samt hjemtagelse af dagpengerefusioner.

Ved revisionen af årsregnskabet for 2011 har vi foretaget en gennemgang og vurdering af kontrolprocedurer rettet mod medarbejdere ansat på lønkontorer med indberetningsadgang til lønsystemet, samt stikprøvevis foretaget gennemgang af de til SKAT indberettede oplysninger om A-indkomst, arbejdsmarkedsbidrag og A-skat m.m.

Vi har endvidere gennemgået systemrevisionserklæring af 31. januar 2012 fra Silkeborg Data.

Vores revision har ikke givet anledning til bemærkninger eller supplerende oplysninger.

4.5 Praksisområdet og tilskudsmedicin

Området har i 2011 administreret ydelser for i alt ca. 4,6 mia. kr. (2010 ca. 4,6 mia. kr.). Beløbet fordeles med ca. 3,1 mia. kr. (2010 ca. 3,0 mia. kr.) til praksisområdet og ca. 1,5 mia. kr. (2010 ca. 1,6 mia. kr.) til medicinområdet.

Udgifter på området honoreres i al væsentlighed til indgåede overenskomster med respektive ydere og modtagere. Områdets administration er således i høj grad baseret på overenskomstmæssige ydelser, der honoreres efter fastlagte forretningsgange. Administration og afregning sker ved anvendelse af afregningssystemerne, som validerer afregningsdata fra ydere og apotekere. Honorarer beregnes og udbetales på grundlag af leverede ydelser og overenskomstmæssige takster samt opgørelser modtaget fra apotekere. Region Midtjylland har i 2011 påbegyndt implementering af et nyt afregningssystem. Implementeringen forventes afsluttet i 2012.

Revisionen af praksisområdet og tilskudsmedicin har omfattet gennemgang og vurdering af organisation og adgang til systemer, procedurer ved opsætning af afregningssystemerne, forretningsgange i forbindelse med håndtering af data samt afstemningsrutiner m.v.

I forbindelse med regnskabsaflæggelsen har vi blandt andet foretaget gennemgang af de foreliggende afstemninger mellem underliggende systemer og regnskabssystemet, ligesom vi også har gennemgået afstemninger af de til SKAT afgivne oplysninger vedrørende udbetalte ydelser efter sygesikringsloven med registreringer i regionens bogføring. Endelig har vi stikprøvevis gennemgået posterings i regionens bogføring.

Vores revision har ikke givet anledning til bemærkninger eller supplerende oplysninger.

4.6 Finansiell status, herunder ledelsestilsyn

I forbindelse med revisionen har vi foretaget en gennemgang af de finansielle statuskonti, der administreres på regionshusene og regionshospitalerne, hvilket i al væsentlighed afdækker det samlede finansielle statusområde i regionens regnskab.

Som følge af det meget betydelige antal finansielle statuskonti på regionshusene og regionshospitalerne har vores primære fokus været rettet mod de lokalt etablerede ledelsestilsyn vedrørende statuskonti, suppleret med en stikprøvevis gennemgang af udvalgte afstemninger med henblik på en vurdering af afstemningernes indhold.

Gennemgangen har i al væsentlighed vist, at afstemningsprocedurer og ledelsestilsyn har fungeret som forudsat.

Revisionen af området har ikke givet anledning til bemærkninger eller supplerende oplysninger.

4.7 Administrativ it-anvendelse

Den administrative it-anvendelse i regionen omfatter forretningsystemer, der anvendes til administration og registrering af økonomiske transaktioner, herunder økonomisystemet ØS Indsigt, Sygesikringssystemet, Medicinafregningssystemet, indkøbs- og logistiksystemet SAP (ILM), økonomisystemet Apovision, afregningssystemet AS2007, lønsystemet Silkeborg Løn, samt patientadministrative systemer på regionens hospitaler, herunder MidtEPJ, RIS m.fl.

Disse systemer anvendes til finansbogholderi, økonomistyring, indkøb af varer og tjenesteydelser, administration af lønninger og gager til regionens medarbejdere, afregning af honorarer til læger, speciallæger, apotekere m.fl., fakturering vedrørende kommunale takstbetalinger på social- og psykiatriområdet, elektronisk behandling og anvisning af regionens betalinger, samt ledelsesrapportering.

Regionens økonomiske registreringer samt forvaltning af regionens økonomi er i væsentligt omfang afhængig af, at administrationen og driften af de administrative it-systemer sker på en forsvarlig og betryggende måde, der sikrer en høj grad af fortrolighed og integritet samt tilgængelighed af regionens systemer og data.

Vores revision i 2011 vedrørende disse systemer, har omfattet udvalgte kontroller til sikring af en hensigtsmæssig og sikker drift, herunder administration af medarbejderes fysiske og logiske adgange til systemer og data, styring af væsentlige ændringer til de anvendte it-systemer, overvågning samt afhjælpning af fejl og problemer, sikkerhedskopiering m.v.

Herudover har vores revision af disse systemer omfattet supplerende analyser af data på væsentlige transaktionsområder, samt på udvalgte områder, hvor enkelte medarbejdere af driftsmæssige og andre årsager har omfattende adgang til systemer og data, jf. revisionsberetning nr. 11 af 14. august 2009.

For systemer, hvor administration og kontroller helt eller delvist er outsourcet til eksterne leverandører, har revisionen endvidere omfattet vurdering af foreliggende systemrevisionserklæringer.

Med henblik på at styrke it-sikkerheden har regionen i 2011 fortsat implementering af regionens informationssikkerhedspolitik, herunder påbegyndt udarbejdelse af en sikkerhedshånd-

bog, samt påbegyndt udarbejdelse af en samlet regional beredskabsplan for drifts- og data-sikkerhed. Disse områder forventes implementeret i 2012/13, og vi vil i forbindelse med vores revision for 2012 foretage opfølgning på og test af de forbedringer, regionen har gennemført.

Revision har ikke givet anledning til bemærkninger eller supplerende oplysninger.

5 Udført revision af årsregnskabet for 2011

5.1 Regnskabet som helhed

I henhold til Økonomi- og Indenrigsministeriets krav til regionernes regnskabsaflæggelse, udmøntet i "Budget- og regnskabssystem for regioner", skal Region Midtjyllands årsrapport for 2011 aflægges efter omkostningsbaserede principper.

I Region Midtjylland har den løbende økonomistyring og økonomirapportering for 2011 i lighed med tidligere været baseret på udgiftsbaserede principper.

I forbindelse med udarbejdelse af årsrapporten for 2011 har regionen udarbejdet omregningstabeller m.v. med henblik på at sikre en korrekt sammenhæng mellem bevillinger, den interne udgiftsbaserede økonomirapportering og regionens eksterne omkostningsbaserede årsrapport.

5.1.1 Formkrav til regnskabsaflæggelse m.v.

Årsrapporten 2011 for Region Midtjylland er udarbejdet i henhold til Økonomi- og Indenrigsministeriets krav til regnskabsaflæggelsen. Disse krav omfatter bl.a. beskrivelse af anvendt regnskabspraksis samt anvendelse af en række obligatoriske bilag, oversigter og redegørelser.

Region Midtjyllands årsrapport for 2011 indeholder de foreskrevne bilag, oversigter og redegørelser.

5.2 Resultatopgørelsen

Efterfølgende har vi givet enkelte kommentarer til vores revision af resultatopgørelsen for 2011. En nærmere gennemgang af årets resultat og årsager til budgetafvigelser fremgår af regionens bemærkninger til årsrapporten, hvortil vi henviser.

Der henvises endvidere til gennemgang af regionens resultatudvikling i perioden 2007-2011, jf. afsnit 2.

5.2.1 Finansieringskredsløb

Regionens økonomi består af de tre særskilte finansieringsområder:

- Sundhedsområdet
- Drift af institutioner på social- og specialundervisningsområdet
- Regional udvikling.

Udgifter til lønninger, køb af varer og tjenesteydelser m.m. henføres som udgangspunkt direkte til de respektive finansieringsområder. Indtægter i form af bloktilskud fra staten, grund- og udviklingsbidrag fra kommunerne samt aktivitetsbestemte tilskud fra såvel staten som kommunerne henføres ligeledes direkte til respektive finansieringsområder.

Vi har foretaget en gennemgang af, hvorvidt fordelingen af udgifterne til fælles formål og administration er foretaget i overensstemmelse med bestemmelserne i Økonomi- og Indenrigsministeriet "Budget- og regnskabssystem for regioner".

Endvidere har vi påset, at fordelingen af renter er foretaget i overensstemmelse med bestemmelserne i "Budget- og regnskabssystem for regioner", ligesom vi har påset, at den anvendte rentesats til intern forrentning er fastsat i overensstemmelse med ministeriets bestemmelser.

Vores revisionsmæssige gennemgang har ikke givet anledning til revisionsmæssige bemærkninger eller supplerende oplysninger.

5.2.2 Finansierings- og driftsindtægter

Finansieringsindtægter, Sundhedsområdet og Regional udvikling

Finansieringsindtægterne er specificeret i resultatopgørelsen, side 81 i årsrapporten for 2011.

Faste tilskud og bidrag

Bloktilskud fra staten og grund- og udviklingsbidrag fra kommunerne samt tilskud fra bløderudligningsordningen udgør i alt 18.946 mio. kr. mod 18.345 mio. kr. i 2010, svarende til en stigning på 3,2 %. Bloktilskud fra staten og grund- og udviklingsbidrag fra kommunerne samt tilskud fra bløderudligningsordningen udgør i alt 86,5 % af regionens samlede finansieringsindtægter (2010: 86,1 %).

I tilknytning til vores revision har vi påset, at disse bloktilskud og grund- og udviklingsbidrag er rigtigt modtaget og registreret for 2011.

Aktivitetsbestemte tilskud

Aktivitetsbestemte tilskud fra stat og kommuner vedrørende det somatiske område og behandlingspsykiatrien udgør 2.920,9 mio. kr. (2010: 2.909,9 mio. kr.)

De aktivitetsbestemte tilskud fra stat og kommuner er baseret på indberetning af aktiviteter fra de enkelte hospitaler m.v. i regionen til landspatientregistret. På baggrund heraf foretager Sundhedsstyrelsen beregning og afregning af den kommunale medfinansiering og meraktivitet i forhold til statens puljer.

Revisionen i forbindelse med regnskabsaflæggelsen har omfattet afstemning af de indtægtsførte aktivitetsbestemte tilskud til modtagne afregninger fra Sundhedsstyrelsen.

Som følge af implementeringen af MidtEPJ er der på enkelte sygehuse opstået en forsinkelse i indberetning af aktivitetsdata til landspatientregisteret, med den konsekvens, at der ikke er foretaget en fuldstændig kommunal afregning for 2011, inden fristens udløb den 10. marts

2012. Region Midtjylland vurderer, at den manglende kommunale afregning for 2011 udgør i størrelsesorden 0,6 mio. kr. ud af en samlet kommunal afregning på 2.364 mio. kr.

Revisionen af området har ikke givet anledning til bemærkninger eller supplerende oplysninger.

Regionsrådet skal senest 1. september 2012 afgive en revideret redegørelse til Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse og til kommunalbestyrelserne for den indberettede aktivitet på sundhedsområdet for 2011.

Driftsindtægter, sundhedsområdet

Driftsindtægter på sundhedsområdet udgør 2.212 mio. kr. (2010: 2.241 mio. kr.). Heri indgår bl.a. de benyttelsesaftaler, der er indgået med Region Nordjylland.

Revisionen af området har ikke givet anledning til bemærkninger eller supplerende oplysninger.

Som følge af implementeringen af MidtEPJ er der på enkelte sygehuse opstået en forsinkelse i slutfaktureringen overfor de 4 øvrige regioner. Region Midtjylland vurderer, at den manglende mellemregionale afregning udgør i størrelsesorden 62 mio. kr., som er medtaget i årsregnskabet for 2011, og som forventes afregnet i 2012.

5.2.3 Periodisering af udgifter

Det er af væsentlig betydning for aflæggelse af et retvisende omkostningsbaseret regnskab, at der er foretaget korrekt periodisering af udgifter.

Som led i revisionen af årsrapporten for 2011 har vi foretaget en gennemgang af periodiseringen af udgifter.

Gennemgangen har blandt andet omfattet overordnet analyse af det omkostningsbaserede regnskab, herunder undersøgelse af baggrunden for væsentlige afvigelser mellem de realiserede og budgetterede udgifter på driftsområder, jf. korrigeret budget for 2011.

Den afsluttende revision af årsrapporten har dels omfattet en kontrol af periodiseringen af regnskabet ved en gennemgang af væsentlige udgiftsbilag i perioden 1. december 2011 til ultimo april 2012.

Vores revisionsmæssige gennemgang af den regnskabsmæssige periodisering af udgifter har ikke givet anledning til revisionsmæssige bemærkninger eller supplerende oplysninger.

5.2.4 Sammenholdelse af regnskab med bevillinger

Som led i vores revision af årsrapporten for 2011 har vi undersøgt, om de budgettal, der indgår i årsrapporten for 2011, er i overensstemmelse med de bevillinger, som er givet af Regionsrådet.

Dernæst har vi stikprøvevist undersøgt, om regnskabets udgifter og indtægter har hjemmel i de vedtagne bevillinger, og om de er i overensstemmelse med regionens målsætninger, gældende love og bestemmelser samt indgåede kontrakter m.v.

Vores revisionsmæssige gennemgang har ikke givet anledning til revisionsmæssige bemærkninger eller supplerende oplysninger.

5.3 Balancen

Efterfølgende har vi givet enkelte kommentarer vedrørende revision af balancen i årsrapport 2011.

5.3.1 Immaterielle anlægsaktiver

Immaterielle anlægsaktiver inkl. finansielt leasede anlægsaktiver udgør pr. 31. december 2011 65 mio. kr. mod 155 mio. kr. pr. 31. december 2010.

I henhold til budget- og regnskabssystem for regioner skal immaterielle anlægsaktiver erhvervet mod vederlag som udgangspunkt optages i balancen som anlægsaktiv og afskrives lineært over den forventede brugstid på maksimalt 10 år. Immaterielle anlægsaktiver erhvervet mod vederlag kan f.eks. være investeringer i systemudvikling eller software, herunder licenser. Internt oparbejdede immaterielle aktiver skal derimod ikke indregnes i balancen, medmindre anlægsaktiverne er væsentlige og centrale for opgavevaretagelsen og kan opgøres pålideligt.

I 2011 er der tilgangsført 45 mio. kr. vedrørende udgifter afholdt til udvikling og implementering af MidtEPJ. Beløbet er aktiveret under materielle anlægsaktiver "Inventar - herunder it-udstyr", men burde rettelig være ført under immaterielle anlægsaktiver. Forholdet har ingen resultat- eller egenkapitalmæssig betydning.

Vedrørende it-anlægsprojekter henviser vi til afsnit 8.1.

Vores revisionsmæssige gennemgang har ikke givet anledning til revisionsmæssige bemærkninger eller supplerende oplysninger.

5.3.2 Materielle anlægsaktiver

Materielle anlægsaktiver inkl. finansielt leasede anlægsaktiver udgør pr. 31. december 2011 11.216 mio. kr. mod 10.674 mio. kr. pr. 31. december 2010. Ændringen i værdien af de materielle anlægsaktiver kan specificeres således:

mio. kr.	2011	2010
Værdi 1. januar	10.674	10.592
Årets investeringer, netto	1.206	627
Årets af- og nedskrivninger	-664	-545
Værdi 31. december	<u>11.216</u>	<u>10.674</u>

I balancen indregnes anlægsinvesteringer over 100 tkr. og med en levetid på over et år. Indregning af materielle anlægsaktiver baseres dels på anvendelse af anlægsbevillinger og dels på indberetninger fra regionens decentrale enheder.

Som led i revisionen har vi stikprøvevis gennemgået til- og afgang samt afskrivninger, herunder påset, at indregningen er sket i overensstemmelse med regionens regnskabspraksis.

Afholdte anlægsudgifter aktiveres løbende som igangværende arbejder. Når anlægsprojektet er afsluttet, bliver der aflagt anlægsregnskab, hvor der tages stilling til, hvor stor en del af de afholdte omkostninger der opfylder kriterierne for aktivering og afskrivning. I det omfang anlægsudgifterne ikke vurderes at opfylde kriterierne for aktivering, kan der være manglende sammenfald mellem det år, hvor anlægsudgifter afholdes, og det år hvor de udgiftsføres.

Det er ledelsens opfattelse, at værdien af de materielle anlægsaktiver under et er opgjort i overensstemmelse med den af Regionsrådet vedtagne regnskabspraksis for Region Midtjylland.

Vi kan på baggrund af vores revision tilslutte os den regnskabsmæssige behandling af materielle anlægsaktiver i balancen pr. 31. december 2011.

Der henvises til afsnit 7.1.1 om opfølgning på tidligere afgivne supplerende oplysninger.

5.3.3 Akkumuleret resultat vedrørende social- og specialundervisningsområdet

I henhold til "Budget- og regnskabssystemet for regioner" skal driften på social- og specialundervisningsområdet finansieres fuldt ud gennem takstbetalinger fra kommunerne, og det akkumulerede resultat optages som mellemværende med kommunerne.

I lighed med tidligere år er resultatet på social- og specialundervisningsområdet opgjort efter henholdsvis principperne i "Budget- og regnskabssystemet for regioner" og den med kommunerne indgåede ramme-/takstafale.

Det akkumulerede resultat i henhold til den med kommunerne indgåede ramme-/takstafale udgør for perioden 2007-2011 et overskud på 24,8 mio. kr. Dette beløb er i overensstemmelse med "Budget- og regnskabssystem for regioner" indregnet som en særskilt post i balancen pr. 31. december 2011 benævnt "Akkumuleret resultat vedrørende social og specialundervisning".

Det akkumulerede beløb vedrørende forskel i anvendt regnskabspraksis mellem henholdsvis principperne i "Budget- og regnskabssystemet for regioner" og den med kommunerne indgåede ramme-/takstafale udgør 56,3 mio. kr. Heraf vedrører 17,8 mio. kr. nettotilvæksten i feriepengeforpligtelsen i perioden 2008-2011 og 38,5 mio. kr. igangværende anlægsudgifter, der ikke er aktiveret og dermed ikke omfattet af ramme- og takstafalerne med kommunerne.

Vi har tidligere angivet supplerende oplysninger omkring afklaring af forskelle i regnskabspraksis mellem regionens årsrapport og takstafalen, der er indgået med kommunerne i regionen. Den supplerende oplysning er fortsat gældende. For yderligere uddybning henvises til afsnit 7.1.3.

Vores revision har givet anledning til følgende supplerende oplysning:

Supplerende oplysninger

Der blev i 2010 indgået aftale med kommunerne om, at forrentning af igangværende anlægsprojekter skal indgå i ramme-/takstafalen fra 2011, og at der skal ske berigtigelse af den akkumulerede udgiftsførte forrentning af igangværende anlægsprojekter for 2007-2009.

Berigtigelsen har belastet årets resultat med 25,1 mio. kr., jf. Region Midtjyllands årsrapport for 2011, side 63.

Dette beløb indgik pr. 31. december 2010 i de akkumulerede beløb vedrørende forskel i anvendt regnskabspraksis for 2007-2011 og er således udgiftsført i tidligere år.

Beløbet på 25,1 mio. kr. burde ikke have påvirket årets resultat for 2011. Forholdet har ingen betydning for regionens mellemværende "Akkumuleret resultat vedrørende social og specialundervisning" med kommunerne.

5.3.4 Fondsadministration

Regionen gennemfører en lang række eksternt finansierede forskningsprojekter m.v., hvor udgifter og indtægter indregnes på eksterne kontoafsnit udenfor regionens bevillingssystem. Modtagne tilskudsbeløb henstår som et aktiv på separate bankkonti, hvor der i forbindelse med regnskabsafslutningen henstår 694,7 mio. kr., medens forpligtelser i form af uforbrugte tilskudsbeløb er indregnet som en gældspost i regionens balance.

Vores revision har givet anledning til følgende supplerende oplysning:

Supplerende oplysninger

Vi har foretaget gennemgang af interne kontroller på området, ligesom vi har foretaget overordnet gennemgang af udvalgte projekter på de respektive hospitalsenheder. Gennemgangen af projekterne har vist, at der er behov for en præcisering af definitionen af, hvilke projekter der skal indregnes på eksterne kontoafsnit. Det er vores opfattelse, at der med den nuværende praksis er risiko for, at de eksterne kontoafsnit anvendes til ikke-forskningsrelaterede projekter, hvilket ikke er i overensstemmelse med bestemmelserne i "Budget- og regnskabsystem for Regioner". Endvidere kan der være risiko for, at der sker periodiseringsfejl mellem hospitalets driftsregnskab og det fondsfinansierede område.

Vi anbefaler, at den foreliggende vejledning præciseres således, at de eksterne konti alene anvendes til eksternt finansierede midler, samt at der i 2012 foretages en gennemgang og afstemning af de igangværende fondsprojekter med henblik på en vurdering af, om der henstår beløb, der rettelig burde tilbageføres til hospitalsenhedernes drift.

5.3.5 Pensionsforpligtelser

Regionen har en række ydelsesbaserede pensionsordninger vedrørende tjenestemandsansatte og ansatte på tjenstemandslignende vilkår, der ikke afdækkes ved løbende indbetaling til eksterne pensionsselskaber.

Pensionsforpligtelserne har i hovedposter udviklet sig således, dels i 2011 og dels i hele regionens levetid fra 2007-2011:

mio. kr.	2011	Akku- muleret 2007-11
Pensionsforpligtelser 1. januar	3.774,9	2.530,0
Tilvækst, der er omkostningsført i resultatopgørelsen	86,1	480,3
Fradrag for pensioner, der er udbetalt i årets løb	-47,6	-152,5
Tilskud fra staten til fremtidige tjenestemandsudbetalinger vedrørende ansatte ved banerne	8,3	8,3
Forøgelser af pensionsforpligtelse, der er udgiftsført på regionens egenkapital (reduceret egenkapitalen)	360,7	1.316,3
Pensionsforpligtelse 31. december	4.182,4	4.182,4

Pensionsforpligtelsen pr. 31. december 2011 er opgjort af SB Aktuar på basis af oplysninger defineret af regionens løn- og personaleafdeling leveret af Silkeborg Data.

Som led i vores revision af pensionsforpligtelsen har vi gennemgået SB Aktuars notat om beregning og forudsætninger for beregning af regionens pensionsforpligtelser til tjenestemænd pr. 31. december 2011.

Dernæst har vi vurderet regionens forretningsgang, som skal sikre rigtigheden af datagrundlag udarbejdet af Silkeborg Data.

Vi har ingen bemærkninger til SB Aktuars beregningsmodel og de anvendte værdier for diskonteringsrente og forventet lønregulering, som er i overensstemmelse med Kommunernes Landsforenings anbefalinger.

Den væsentlige stigning i pensionsforpligtelsen pr. 31. december 2011, der føres direkte på egenkapitalen, skyldes at regionen i 2011 er overgået til at bruge Finanstilsynets reviderede skøn over middellevetiden. Dette alene har ifølge SB Aktuar medført en stigning på ca. 174 mio. kr.

I beregningen anvendes en realrente på 2 % p.a., hvilket er i overensstemmelse med bestemmelserne i "Budget- og regnskabssystem for regioner". Det er vores opfattelse, at det med det nuværende markedsrenteniveau kan være vanskeligt at opnå det forudsatte afkast. Såfremt der ved beregning af tjenestemandspension blev anvendt en lavere realrente, ville dette medføre en forøgelse af pensionsforpligtelsen pr. 31. december 2011.

I henhold til "Budget- og regnskabssystem for regioner" skal resultatopgørelsen belastes med et omkostningstillæg på 20,3 % i forhold til lønudbetalinger til tjenestemandsansatte medarbejdere. Den resterende del af forpligtelsen føres direkte på egenkapitalen. Samlet set er der ført 1.316,3 mio. kr. direkte på egenkapitalen i perioden 2007-11.

Det er ledelsens opfattelse, at pensionsforpligtelserne er opgjort i overensstemmelse med regionens regnskabspraksis på området, baseret på en pensionsalder på 62 år. Vi kan tilslutte os den regnskabsmæssige værdiansættelse, og revisionen har ikke givet anledning til revisionsmæssige bemærkninger eller supplerende oplysninger.

5.3.6 Gældsforpligtelser

Årets låneoptagelse

Region Midtjyllands netto låneoptagelse udgør 376,0 mio. kr. i regnskabsåret 2011 og sammensætter sig af låneoptagelse på i alt 669,5 mio. kr. og afdrag på 293,5 mio. kr.

Vi har påset, at der foreligger godkendelser fra Økonomi- og Indenrigsministeriet til låneoptagelsen, ligesom vi har påset, at låneoptagelsen er anvendt til de meddelte formål.

I forbindelse med vores revision, har vi endvidere påset, at regionen har overholdt den særlige kassekreditregel, jf. lånebekendtgørelsen.

Revisionen har ikke givet anledning til bemærkninger eller supplerende oplysninger.

Gældspleje

Den finansielle politik for Region Midtjylland er godkendt af Regionsrådet den 23. september 2009. Det fremgår af den finansielle politik, at andelen af fastforrentede lån skal udgøre mellem 25 % og 75 %, mens den variabelt forrentede del af gælden må udgøre mellem 25 % og 75 %. Det fremgår dernæst, at der i forbindelse med aflæggelse af årsregnskabet for regionen skal ske afrapportering til Regionsrådet om regionens finansielle status.

Regionen har i 2008 indgået gældsplejeaftale med Jyske Bank, hvorefter Jyske Bank ved handel med finansielle instrumenter bidrager til optimering af regionens finansieringsomkostninger m.v.

Pr. 31. december 2011 udgør den langfristede gæld 4.306 mio. kr.. Tages der højde for indgåede renteswaps, udgør den fast forrentede del 42 % af den langfristede gæld.

5.3.7 Egenkapital

Regionens egenkapital udgør pr. 31. december 2011 1.640,8 mio. kr. mod 1.533,9 mio. kr. pr. 31. december 2010.

Regionens egenkapital har i hovedposter udviklet sig således i regnskabsåret 2011:

mio. kr.	2011	2010
Egenkapital 1. januar	1.533,9	1.672,8
Årets resultat vedrørende Sundhed og Regional udvikling	238,7	-345,0
Modtagne donationer m.m.	225,9	370,0
Øget hensættelse til pensionsforpligtelser samt patient- og arbejds-skader	-357,4	-142,8
Øvrige	-0,3	-21,1
Egenkapital 31. december	1.640,8	1.533,9

Vi har som led i revisionen stikprøvevis påset, at de foretagne reguleringer direkte på egenkapitalen er foretaget i overensstemmelse med "Budget- og regnskabssystem for regioner".

Ved donationer, herunder statens tilskud til kvalitetsfondsstøttede sygehusprojekter, der anvendes til helt eller delvis finansiering af aktiver, skal aktivet indregnes til kostpris, og et tilsvarende beløb skal indregnes som donation under regionens egenkapital.

Posten "øvrige" indeholder bl.a. en urealiseret kursgevinst på obligationsbeholdningen, momskorrekationer samt korrektion vedrørende selvejende institutioner.

Revisionen har ikke givet anledning til bemærkninger eller supplerende oplysninger.

6 Ledelsesberetning

I tilknytning til revisionen af årsregnskabet har vi gennemlæst ledelsesberetningen og:

- sammenholdt oplysningerne heri med oplysningerne i årsregnskabet
- sammenholdt oplysningerne heri med den viden og de forhold, vi er blevet bekendt med i forbindelse med vores revision
- ud fra vores viden om "Budget og regnskabssystem for regioner" taget stilling til, om der er fejl eller mangler i ledelsesberetningen.

Vi har ikke foretaget nye, særskilte arbejdshandlinger i forbindelse med vores udtalelse om ledelsesberetningen.

Det udførte arbejde har ikke givet anledning til bemærkninger eller supplerende oplysninger.

7 Opfølgning på tidligere rapporterede supplerende oplysninger

Som afslutning af revisionen af Region Midtjylland for 2011 er der efterfølgende redegjort for tidligere afgivne supplerende oplysninger, jf. revisionsberetning nr. 19 af 15. august 2011.

7.1 Tidligere afgivne supplerende oplysninger

7.1.1 Materielle anlægsaktiver

Beretning nr. 14 af 13. august 2010 indeholder en supplerende oplysning om, at regionen har en række udfordringer i forbindelse med indhentelse af information om afholdte anlægsinvesteringer. Endvidere anbefalede vi, at der årligt foretages en vurdering af, hvorvidt afholdte anlægsudgifter på større igangværende anlægsprojekter fuldt ud kan aktiveres eller skal udgiftsføres helt eller delvist.

Forholdet er fortsat gældende.

7.1.2 Forvaltningsrevision

Beretning nr. 13 af 26. januar 2010 indeholder supplerende oplysninger, hvor vi anbefaler, at der etableres en særlig overvågning af lønninger ud over et nærmere fastlagt niveau.

Vi har for 2011 fulgt op på, at regionen har udarbejdet en opgørelse over lønninger udover et nærmere fastlagt niveau.

Vi anser forholdet som afsluttet

7.1.3 Regnskabsresultat på social- og specialundervisningsområdet

Vi har tidligere angivet supplerende oplysninger omkring afklaring af forskelle i regnskabspraksis mellem regionens årsrapport og takstafalen, der er indgået mellem kommunerne i regionen og Region Midtjylland (senest i revisionsberetning nr. 19. af 15. august 2011 vedrørende revisionen af regnskabet for 2010).

Økonomi- og Indenrigsministeriet har ved skrivelser af den 6. juli 2012 svaret på Region Midtjyllands spørgsmål om indregning af feriepenge i taksterne, herunder håndteringen af feriepengeforpligtelser i forbindelse med Horsens og Silkeborgs Kommuner overtagelse af regionale tilbud.

Regionen vurderer for indeværende konsekvenserne af den modtagne tilbagemelding. Vi vil i forbindelse med revisionen af regnskabet for 2012 følge op på afklaringen af forholdet omkring behandlingen af feriepengeforpligtelsen, og vil samtidig foretage en opfølgning på resultatet af gennemgangen af de ikke aktiverede anlægsudgifter, jf. afsnit 5.3.3.

Forholdet er fortsat gældende.

7.1.4 Administrativ it-anvendelse

Beretning nr. 19 af 15. august 2011 indeholder supplerende oplysninger om implementering af retningslinjer på it-området, årlig udarbejdelse af it-sikkerhedsrapport, risikovurdering og funktionsadskillelse i relation til nøglepersoner samt vedrørende fysisk og logisk adgangskontrol, implementering af systemændringer, dokumentation samt drifts- og adgangsovervågning.

Vi anser forholdet som afsluttet.

8 Øvrige revisionsarbejder

8.1 Anlægsprojekter

Vi har revideret og påtegnet 10 regnskaber (opgjort pr. 5. juli 2012) for afsluttede anlægsprojekter over 10 mio. kr. i perioden 16. august 2011 – 15. august 2012, forinden disse fremsendes til Regionsrådets behandling.

Revisionen har omfattet en afstemning af anlægsregnskabet med regionens bogføring, gennemgang af foreliggende anlægsbevilling, suppleret med forespørgsler til relevante medarbejdere ved regionen samt stikprøvevis undersøgelse og vurdering af informationer, der understøtter anlægsregnskabet beløb og oplysninger.

I revisionsberetning nr. 19 af 15. august 2011 anførte vi, at vi for enkelte anlægsprojekter på it-området har konstateret, at regionen har haft en række udfordringer med at indhente det nødvendige grundlag til dokumentation af fuldstændigheden af de afholdte udgifter. Det blev

i denne anledning aftalt med regionen, at der fremadrettet skulle sikres en løbende registrering af og opfølgning på afholdte anlægsudgifter.

Regionen har foretaget en opfølgende gennemgang af afholdte udgifter for perioden 2007-2011 for i alt 8 it-projekter med en samlet bevillingssum på 289,3 mio. kr. Den opfølgende gennemgang har vist yderligere afholdte udgifter vedrørende disse projekter for i alt 21,3 mio. kr., således at de samlede afholdte udgifter udgør 259,1 mio. kr.

For to af disse it-projekter med en samlet bevillingssum på 151,3 mio. kr. har regionen afholdt udgifter på 106,3 mio. kr.

På øvrige projekter har der været en overskridelse af anlægsbevillingerne med i alt 14,8 mio. kr. Denne overskridelse kan i væsentlig omfang henføres til projektrelevant forbrug på driftsbevillinger, hvilket understøtter, at der på it-området er tæt sammenhæng mellem driftsanskaffelser og anlægsanskaffelser.

For flere af ovenstående it-anlægsprojekter er aktivering i årsregnskab foretaget i 2011 og tidligere år, og de konstaterede yderligere projektudgifter betyder derfor en forskel mellem værdien i anlægsregnskaberne og den aktiverede værdi i årsregnskabet.

Revisionen har givet anledning til følgende supplerende oplysning:

8.1.1 Supplerende oplysning

Vores revision af it-anlægsprojekter har vist, at der fortsat er behov for sikring af, at alle projektudgifter registreres på det enkelte projekt.

Vi anbefaler således fortsat, at det fremover sikres, at der løbende foretages registrering og opfølgning på afholdte anlægsudgifter, samt at der i de tilfælde, hvor regionen har behov for at anlægge en skønnet fordeling mellem driftsudgifter og anlægsudgifter, foreligger dokumentation for det anlagte skøn.

Vi anbefaler endvidere, at det sikres, at it-projekter optages med samme værdi i anlægsregnskaberne og i årsregnskabet.

8.2 Statsrefusion af udgifter til servicejob

I overensstemmelse med Social- og Integrationsministeriets bekendtgørelse om statsrefusion samt regnskabsaflæggelse og revision af sociale udgifter har vi den 15. august 2012 afgivet revisionsberetning nr. 21 vedrørende revisionen af statsrefusion på det sociale område til udgifter i forbindelse med servicejob.

Revisionen har ikke givet anledning til bemærkninger og supplerende oplysninger.

9 Øvrige forhold

9.1 Direktionens regnskabserklæring

I forbindelse med regnskabsaflæggelsen har vi indhentet en skriftlig erklæring fra direktionen om forhold af væsentlig betydning for årsregnskabet og ledelsesberetningen.

Den modtagne regnskabserklæring har ikke givet anledning til bemærkninger eller supplerende oplysninger.

9.2 Ikke-korrigerede forhold

I henhold til internationale standarder om revision skal vi informere om forhold, som ikke er korrigeret i årsregnskabet for 2011.

Denne oplysning skal gives for at sikre, at Regionsrådet er orienteret herom.

I forbindelse med regnskabsaflæggelsen har vi konstateret nedenstående forhold:

mio. kr.	<u>Resultat</u>	<u>Egenkapital</u>
På social- og specialundervisningsområdet er udgiftsført straksafskrivning på 25,1 mio. kr., som skulle modregnes akkumuleret overskud vedrørende ramme-/takstafte med kommuner. Der henvises til afsnit 5.3.3	+25,1	0

Direktionen har overfor os bekræftet, at effekten af ovenstående ikke-korrigerede forhold efter direktionens opfattelse er uvæsentlig for årsregnskabet som helhed. Under hensyntagen til omfang og art af det konstaterede forhold kan vi tilslutte os direktionens vurdering.

9.3 Fejlinformation i årsregnskabet som skyldes besvigelser

Som revisorer har vi pligt til med professionel skepsis at overveje muligheden for fejlinformation i årsregnskabet, uanset om fejlinformationen skyldes besvigelser eller fejl.

Vi har i forbindelse med planlægningen af revisionen opnået en forståelse for, hvordan bestyrelsen udøver tilsyn med den daglige ledelses identifikation af risici for besvigelser og med den interne kontrol, som den daglige ledelse har etableret for at imødegå disse risici.

Direktionen og regionens centrale regnskabsfunktion har oplyst, at regionens forretningsgange og interne kontroller inden for de væsentlige områder efter dens opfattelse anses for dækkende og velfungerende til imødegåelse af risikoen for besvigelser, herunder at der eksisterer passende funktionsadskillelse.

Direktionen har endvidere over for os bekræftet:

- sit ansvar for udformning, implementering og vedligeholdelse af regnskabs- og interne kontrolsystemer med henblik på at forebygge og opdage besvigelser og fejl, og
- at de ikke har kendskab til eller formodning om besvigelser i regionen.

Vi er i forbindelse med vores revision ikke blevet bekendt med forhold, der indikerer eller vækker mistanke om besvigelser af betydning for årsrapporten.

9.4 Overholdelse af lovgivningen

Vi har forespurgt direktionen, om alle kendte aktuelle eller potentielle overtrædelser af lovgivningen, der kan have væsentlig påvirkning på årsrapporten, er oplyst under revisionen og

er tilstrækkeligt indregnet og oplyst i årsrapporten. Direktionen har over for os bekræftet, at der dem bekendt ikke er forhold, der har betydning for årsrapporten.

Vi er ikke i forbindelse med vores revision blevet bekendt med overtrædelser af "Budget- og regnskabssystem for regioner" eller anden lovgivning, der er relevant for regionens drift.

9.5 Begivenheder indtruffet efter balancedagen

Til sikring af at væsentlige begivenheder efter regnskabsårets udløb er præsenteret korrekt i årsrapporten, har Region Midtjylland gennemgået og vurderet begivenheder indtruffet efter balancedagen. Direktionen i Region Midtjylland har oplyst, at der efter deres opfattelse ikke er indtruffet væsentlige begivenheder efter balancedagen, som ikke er indarbejdet og tilstrækkeligt oplyst i årsrapporten.

Vi har til sikring af, at væsentlige begivenheder efter regnskabsårets udløb er præsenteret korrekt i årsrapporten, gennemgået referater fra regionsrådsmøderne i perioden frem til ## juni 2012.

Vi er ikke under vores gennemgang blevet bekendt med begivenheder som i væsentlig grad påvirker årsrapporten for 2011, og som ikke er indarbejdet og tilstrækkeligt oplyst i årsrapporten.

9.6 Forsikringer

Direktionen har på vores forespørgsel bekræftet, at de tegnede forsikringer opfylder de af Regionsrådet truffne afgørelser.

10 Afsluttende oplysninger

10.1 Andre ydelser end revision

Udover den lovpligtige revision har vi efter anmodning udført følgende opgaver for regionen siden vores beretning nr. 19 af 15. august 2011:

- Rådgivning i forbindelse med bankudbud
- Rådgivning og assistance vedrørende etablering af risikostyringsmodel for kvalitetsfundsfinansierede byggerier.

Foruden ovenstående har vi løbende ydet regionen rådgivning i regnskabs-, skatte- og afgifts- og it-mæssige forhold.

Sikkerhedsforanstaltninger

Forinden accept af nævnte rådgivningsopgaver og opgaver har vi særskilt vurderet betydningen heraf for vores uafhængighed.

Det er vores opfattelse, at de udførte opgaver enkeltvis og samlet er udført i overensstemmelse med gældende bestemmelser om revisors uafhængighed.

10.2 Lovpligtige oplysninger m.v.

I henhold til revisorloven skal vi oplyse,

at vi opfylder lovgivningens krav til revisors uafhængighed, og

at vi under revisionen har modtaget alle de oplysninger, vi har anmodet om.

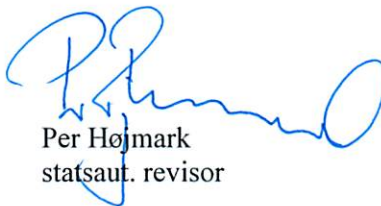
Aarhus, den 15. august 2012

KPMG

Statsautoriseret Revisionspartnerselskab

Claus Hammer-Pedersen
statsaut. revisor

Per Højmark
statsaut. revisor

Revisionsberetning nr. 22 omfattende side 286-315 er fremlagt på mødet den / 2012

Bent Hansen
regionsrådsformand

Bo Johansen
regionsdirektør

Per Grønbech
vicedirektør